

Geometrie

Ondřej Bouchala

Matematická party

12. srpna 2014

SFÉRICKÁ GEOMETRIE – ÚVOD

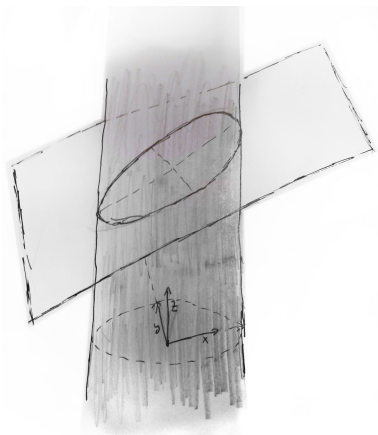
SFÉRICKÁ GEOMETRIE – TROJÚHELNÍK

KOULE VE VÁLCI

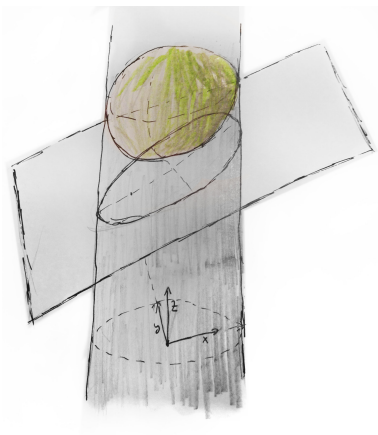
KOULE VE VÁLCI

KOULE VE VÁLCI

KOULE VE VÁLCI

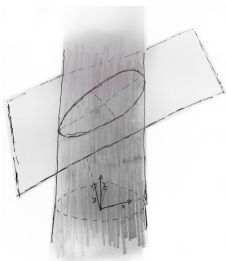
KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

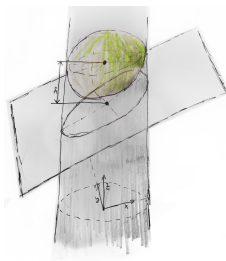
- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$
 - ▶ $x^2 + y^2 + (x - h)^2 = 1$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$
 - ▶ $x^2 + y^2 + (x - h)^2 = 1$
 - ▶ $y = \pm\sqrt{1 - 2x^2 + 2xh + h^2}$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$
 - ▶ $x^2 + y^2 + (x - h)^2 = 1$
 - ▶ $y = \pm\sqrt{1 - 2x^2 + 2xh + h^2}$
 - ▶ $y = 0$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$
 - ▶ $x^2 + y^2 + (x - h)^2 = 1$
 - ▶ $y = \pm\sqrt{1 - 2x^2 + 2xh + h^2}$
 - ▶ $y = 0$
 - ▶ $1 - 2x^2 + 2xh + x^2 = 0$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$
 - ▶ $x^2 + y^2 + (x - h)^2 = 1$
 - ▶ $y = \pm\sqrt{1 - 2x^2 + 2xh + h^2}$
 - ▶ $y = 0$
 - ▶ $1 - 2x^2 + 2xh + x^2 = 0$
 - ▶ $h = \frac{-2x \pm \sqrt{4x^2 - 4(1 - 2x^2)}}{2} = -x \pm \sqrt{3x^2 - 1}$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$
 - ▶ $x^2 + y^2 + (x - h)^2 = 1$
 - ▶ $y = \pm\sqrt{1 - 2x^2 + 2xh + h^2}$
 - ▶ $y = 0$
 - ▶ $1 - 2x^2 + 2xh + x^2 = 0$
 - ▶ $h = \frac{-2x \pm \sqrt{4x^2 - 4(1 - 2x^2)}}{2} = -x \pm \sqrt{3x^2 - 1}$
 - ▶ $2x^2 - 2x(-x - \sqrt{3x^2 - 1}) + (-x - \sqrt{3x^2 - 1})^2 =$
 $8x^2 - 1 + 4x\sqrt{3x^2 - 1} = 1$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$
 - ▶ $x^2 + y^2 + (x - h)^2 = 1$
 - ▶ $y = \pm\sqrt{1 - 2x^2 + 2xh + h^2}$
 - ▶ $y = 0$
 - ▶ $1 - 2x^2 + 2xh + x^2 = 0$
 - ▶ $h = \frac{-2x \pm \sqrt{4x^2 - 4(1 - 2x^2)}}{2} = -x \pm \sqrt{3x^2 - 1}$
 - ▶ $2x^2 - 2x(-x - \sqrt{3x^2 - 1}) + (-x - \sqrt{3x^2 - 1})^2 =$
 $8x^2 - 1 + 4x\sqrt{3x^2 - 1} = 1$
 - ▶ $x = \frac{1}{2}\sqrt{2} = z$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ $z = x$
 - ▶ $x^2 + y^2 + (x - h)^2 = 1$
 - ▶ $y = \pm\sqrt{1 - 2x^2 + 2xh + h^2}$
 - ▶ $y = 0$
 - ▶ $1 - 2x^2 + 2xh + x^2 = 0$
 - ▶ $h = \frac{-2x \pm \sqrt{4x^2 - 4(1 - 2x^2)}}{2} = -x \pm \sqrt{3x^2 - 1}$
 - ▶ $2x^2 - 2x(-x - \sqrt{3x^2 - 1}) + (-x - \sqrt{3x^2 - 1})^2 =$
 $8x^2 - 1 + 4x\sqrt{3x^2 - 1} = 1$
 - ▶ $x = \frac{1}{2}\sqrt{2} = z$
 - ▶ Průsečík je tedy $[\frac{1}{2}\sqrt{2}, 0, \frac{1}{2}\sqrt{2}]$.

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ Průsečík je tedy $[\frac{1}{2}\sqrt{2}, 0, \frac{1}{2}\sqrt{2}]$.
 - ▶ Vzdálenost od středu elipsy je tedy $\sqrt{(\frac{1}{2}\sqrt{2})^2 + 0^2 + (\frac{1}{2}\sqrt{2})^2} = 1$.

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ Průsečík je tedy $[\frac{1}{2}\sqrt{2}, 0, \frac{1}{2}\sqrt{2}]$.
 - ▶ Vzdálenost od středu elipsy je tedy $\sqrt{(\frac{1}{2}\sqrt{2})^2 + 0^2 + (\frac{1}{2}\sqrt{2})^2} = 1$.
 - ▶ Elipsa se dá popsat parametricky jako $x = \sin(t), y = \cos(t), z = \sin(t)$, kde $t \in (0, 2\pi)$.

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ Průsečík je tedy $[\frac{1}{2}\sqrt{2}, 0, \frac{1}{2}\sqrt{2}]$.
 - ▶ Vzdálenost od středu elipsy je tedy $\sqrt{(\frac{1}{2}\sqrt{2})^2 + 0^2 + (\frac{1}{2}\sqrt{2})^2} = 1$.
 - ▶ Elipsa se dá popsat parametricky jako $x = \sin(t), y = \cos(t), z = \sin(t)$, kde $t \in (0, 2\pi)$.
 - ▶ Dosazením $t = 0, \frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}$ dostaneme vrcholy elipsy: $[0, 1, 0], [1, 0, 1], [0, -1, 0]$ a $[-1, 0, -1]$.

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ Průsečík je tedy $[\frac{1}{2}\sqrt{2}, 0, \frac{1}{2}\sqrt{2}]$.
 - ▶ Vzdálenost od středu elipsy je tedy
$$\sqrt{(\frac{1}{2}\sqrt{2})^2 + 0^2 + (\frac{1}{2}\sqrt{2})^2} = 1.$$
 - ▶ Elipsa se dá popsat parametricky jako $x = \sin(t), y = \cos(t), z = \sin(t)$, kde $t \in (0, 2\pi)$.
 - ▶ Dosazením $t = 0, \frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}$ dostaneme vrcholy elipsy: $[0, 1, 0], [1, 0, 1], [0, -1, 0]$ a $[-1, 0, -1]$.
 - ▶ Tedy délka hlavní poloosy je $a = \frac{\sqrt{4+0+4}}{2} = \sqrt{2}$, délka vedlejší poloosy je $b = \frac{\sqrt{0+4+0}}{2} = 1$

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ Průsečík je tedy $[\frac{1}{2}\sqrt{2}, 0, \frac{1}{2}\sqrt{2}]$.
 - ▶ Vzdálenost od středu elipsy je tedy $\sqrt{(\frac{1}{2}\sqrt{2})^2 + 0^2 + (\frac{1}{2}\sqrt{2})^2} = 1$.
 - ▶ Tedy délka hlavní poloosy je $a = \frac{\sqrt{4+0+4}}{2} = \sqrt{2}$, délka vedlejší poloosy je $b = \frac{\sqrt{0+4+0}}{2} = 1$
 - ▶ Pro excentricitu elipsy e platí, že $e^2 + b^2 = a^2$, tedy že $e = \sqrt{a^2 - b^2} = \sqrt{2 - 1} = 1$.

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET

- ▶ Válec: $x^2 + y^2 = 1$
- ▶ Rovina: $-x + z = 0$
- ▶ Koule: $x^2 + y^2 + (z - h)^2 = 1$
 - ▶ Průsečík je tedy $[\frac{1}{2}\sqrt{2}, 0, \frac{1}{2}\sqrt{2}]$.
 - ▶ Vzdálenost od středu elipsy je tedy $\sqrt{(\frac{1}{2}\sqrt{2})^2 + 0^2 + (\frac{1}{2}\sqrt{2})^2} = 1$.
 - ▶ Tedy délka hlavní poloosy je $a = \frac{\sqrt{4+0+4}}{2} = \sqrt{2}$, délka vedlejší poloosy je $b = \frac{\sqrt{0+4+0}}{2} = 1$
 - ▶ Pro excentricitu elipsy e platí, že $e^2 + b^2 = a^2$, tedy že $e = \sqrt{a^2 - b^2} = \sqrt{2 - 1} = 1$.

ὄπερ ἔδει δεῖξαι

KOULE VE VÁLCI – VÝPOČET – NEJSEM DEBIL

Geogebra

IZOPERIMETRICKÁ NEROVNOST

Rovinným útvarům největšího obsahu, který má daný obvod, je kruh.

IZOPERIMETRICKÁ NEROVNOST – DŮKAZ

Geogebra